

Sygn. akt II CSK 299/19

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Janiszewska

w sprawie z powództwa H. O.
przeciwko Zakładowej Spółdzielni Mieszkaniowej Lokatorsko - Własnościowej
"[...]" przy Specjalistycznym Psychiatrycznym Zespole Opieki Zdrowotnej
z siedzibą w G.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 5 czerwca 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 4 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

odrzuca skargę kasacyjną.

UZASADNIENIE

Powódka H. O. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...). Wyrok ten zaskarżyła „w części tj. co do pkt I, przy czym powyżej kwoty 1 812,59 zł pod lit. a) oraz lit. b)”. Skarżąca wniosła o „uchylenie zaskarżonego wyroku” i „orzeczenie co do istoty sprawy, przez zasądzenie od pozwanej” bliżej określonej kwoty, ewentualnie o „uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna, jako obarczona nieusuwalnym brakiem konstrukcyjnym, podlegała odrzuceniu.

Stosownie do art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać m.in. oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części (pkt 1), oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany (pkt 3). Elementy te mają dla skargi charakter konstrukcyjny, a ich brak nie podlega uzupełnieniu. Wynika to z porównania treści art. 398⁶ § 2 k.p.c. *in medio* oraz art. 398⁶ § 1 k.p.c. Tylko drugi z przywołanych przepisów dopuszcza sanowanie określonych braków skargi kasacyjnej; nie dotyczy to jednak wymienionych na wstępie elementów konstrukcyjnych.

Konieczność sprecyzowania zakresu żądanego uchylenia lub zmiany orzeczenia Sądu II instancji dotyczy każdego wniosku skargi kasacyjnej (postanowienie Najwyższego z dnia 25 maja 2018 r., I CZ 47/18), za niepełny należy więc uznać wniosek „o uchylenie zaskarżonego wyroku” bez wskazania, czy uchylenie to ma nastąpić w całości czy w określonej (a jeśli tak – w jakiej) części. Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa okoliczność ta czyni skargę niedopuszczalną (postanowienia Sądu Najwyższego z 6 sierpnia 2014 r., V CSK 24/14 oraz z 20 lutego 2015 r., V CSK 427/14).

Skarżąca, wbrew treści art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., nie oznaczyła zakresu wnioskowanego uchylenia wyroku: ani w pierwszym wniosku określonym w skardze, ani we wniosku ewentualnym. W konsekwencji wadliwość pierwszego wniosku nie mogła być pominięta na rzecz wniosku ewentualnego. Zaskarżony wyrok stanowił o zasądzeniu bliżej określonych kwot pieniężnych, co oznacza, że z powodu podzielności świadczenia możliwe było wnioskowanie o uchylenie tego wyroku w różnych zakresach.

Treść wniosku pominiętego przez stronę skarżącą nie może być przedmiotem samodzielnych ustaleń Sądu. Wniosek o „uchylenie zaskarżonego wyroku” nie powinien być więc ani utożsamiany z żądaniem uchylenia orzeczenia w całości, ani uzupełniany założeniem Sądu, że zakres żądanego uchylenia odpowiada wskazanemu przez stronę zakresowi zaskarżenia orzeczenia skargą kasacyjną. Określenie zakresu zaskarżenia oraz wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia stanowi bowiem przedmiot odrębnych wymagań formalnych

skargi, co oznacza, że strona powinna w obu tych kwestiach odrębnie sformułować własne stanowisko. Ponadto, skoro w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. mowa o „oznaczeniu zakresu żadanego uchylenia i zmiany”, to nie jest zasadne stwierdzanie zakresu uchylenia, który nie został oznaczony przez stronę skarżącą, na podstawie jego domniemanej zbieżności z zakresem wnioskowanej zmiany orzeczenia. Wniosek o uchylenie zawsze odnosi się do orzeczenia Sądu II instancji, natomiast wniosek o „zmianę” może przybierać postać różnych rozstrzygnięć, które nie powinny być podstawą do rekonstruowania nieoznaczonego w skardze kasacyjnej zakresu wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku.

Spełnienie analizowanych wymagań nie może być uznane za nadmiernie skomplikowane lub kłopotliwe: i z tej przyczyny, że wszystkie elementy konstrukcyjne, niepodlegające czynnościom zmierzającym do usunięcia braków, są klarownie wyliczone w art. 398⁴ § 1 k.p.c., i z powodu obowiązującego w postępowaniu kasacyjnym obowiązkowego zastępstwa stron przez profesjonalnych prawników, zasadniczo adwokatów lub radców prawnych. Na marginesie wypada zauważyć, że wniosek o zmianę zaskarżonego wyroku, zgłoszony wraz z wnioskiem o (nieokreślone co do zakresu) uchylenie tego orzeczenia, został sformułowany w sposób niemożliwy do uwzględnienia nawet w razie uznania skargi kasacyjnej za zasadną. W sytuacji, w której kwestionowana w tej skardze zmiana wyroku Sądu I instancji była wynikiem częściowego uwzględnienia apelacji strony pozwanej, skuteczne wniesienie skargi kasacyjnej nie mogłoby wszak prowadzić do zasądzenia przez Sąd Najwyższy od pozwanej na rzecz powódki kwoty pieniężnej bliżej określonej w skardze kasacyjnej.

Stosownie do art. 398⁶ § 2 *in medio* k.p.c. skarga kasacyjna powódki podlegała odrzuceniu już na etapie badania jej przez Sąd II instancji. Wobec jej nieodrżucenia, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398⁶ § 2 i art. 398² § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

aj